

De aangeboren klompvoet

De behandeling van een klompvoet is teamwork.

De orthopedisch chirurg voert de regie van deze behandeling, de gips meester, de instrumentmaker en niet te vergeten de ouders worden door hem aangestuurd. Er zijn dan ook verschillende visies en benaderingen die allemaal het zelfde doel nastreven. Als ouders gaat men af op de naam en faam van een ziekenhuis of specialist. Eemland orthopedie werkt samen met meerdere orthopedisch chirurgen en stemt de behandeling met hen af.

Op deze site geven wij u voorlichting over de klompvoet en de behandeling van de klompvoet. Eerst wordt algemene informatie gegeven, vervolgens vertellen we u over de meest voorkomende behandeling van de klompvoet en ten slotte wat antwoorden op veel voorkomende vragen. Afgesloten wordt met aanvullende informatie en enige adressen.

Als een kind met klompvoet(jes) wordt geboren, dan rijzen er voor de ouders vele vragen. Vaak voelen de ouders zich schuldig als de baby niet helemaal "perfect" op de wereld komt. Dit schuldgevoel is niet terecht omdat de oorzaak van de aangeboren klompvoet in feite onbekend is. Vooral gedurende de eerste weken is, naast de teleurstelling en zorgen, ook de verzorging en de frequente gang naar het ziekenhuis een belasting voor de ouders. Bovendien, zo leert de ervaring, wordt het jammer gevonden dat de baby niet gewoon in bad kan. Van belang om te weten is dat iedere klompvoet verschillend is en een individuele aanpak behoeft. Er zal vanuit uw naaste omgeving veel informatie op u afkomen en het is de kunst om het hoofd koel te houden en uit te gaan van de afgesproken behandeling die met u is afgesproken en is ingezet. Tot slot: de behandeling van een klompvoetje is een weg van heel veel geduld en soms van vallen en opstaan.

Oorzaken, ontstaan en erfelijkheid

Over het ontstaan van aangeboren klompvoeten is weinig bekend. Vaak is het een gevolg van een combinatie van factoren. Van de voetjes die zich gemakkelijk laten corrigeren neemt men aan dat de afwijking in een later stadium van de zwangerschap ontstaat bijvoorbeeld door een spierafwijking in de baarmoeder, of te weinig vruchtwater. Ook stuitligging of een meerlingenzwangerschap kunnen een van de mogelijke oorzaken zijn. Van de moeilijker te corrigeren klompvoetjes is bekend dat zij ontstaan in de achtste week van de zwangerschap. De oorzaak hiervan is onbekend. Erfelijke factoren spelen meestal een rol, terwijl aan invloeden van buitenaf, zoals medicijngebruik, virussen, alcohol en roken een mogelijke kwalijke rol wordt toe geschreven. Dit geldt ook voor röntgenstraling in het begin van de zwangerschap. In 80 % van de gevallen wordt de baby alléén met klompvoetjes geboren. Er zijn dan geen andere afwijkingen aan de baby. In 20% van de gevallen zijn de klompvoetjes onderdeel van ernstiger aandoeningen, bijvoorbeeld spina bifida (open rug) of bij sommige spierziekten. Bij kinderen met deze aandoeningen laat de voetafwijking zich moeilijker herstellen en bestaat er na de behandeling een grotere kans op terugval, m.a.w. een gedeeltelijke terugkeer van de klompvoet.

Ten slotte: de afwijking kan ook ontstaan ten gevolge van een ziekte (bijvoorbeeld polio of bepaalde spierziekten), of ten gevolge van een ongeval (enkelbreuk of brandwonden). In dit geval spreekt men van een verworven klompvoet.

Onze openingstijden

Maandag	09:00 uur - 17:00 uur
Dinsdag	09:00 uur - 17:00 uur
Woensdag	09:00 uur - 17:00 uur
Donderdag	09:00 uur - 21:00 uur
Vrijdag	09:00 uur - 15:00 uur

Over OTNN

- kwaliteit
- service
- persoonlijk

Orthopedie Techniek Noord Nederland is een zelfstandige orthopedisch Instrumentmakerij met vakkundige medewerkers. Met ruim 25 jaar ervaring in het ambacht van orthopedisch technicus beogen wij de volle tevredenheid van de klant over zowel hulpmiddel als service. De cliënt staat dus centraal. Dat is voor u een prettig idee.

Onze medewerkers vormen een gespecialiseerd, enthousiast en hecht team. Zij hebben zich als doel gesteld: een perfect en persoonlijk product af te leveren.

Branchegenoten

Wij werken samen met een aantal goede branchegenoten om u als klant een zo goed mogelijk product te leveren. Door goed overleg met deze partners kunnen we altijd rekenen op de beste kwaliteit.

Voor u als cliënt betekent dat natuurlijk zorgeloos vertrouwen op een deugdzaam en kwalitatief goed product welke is voortgekomen uit onderzoek en veel praktijkervaring.

De aangeboren klompvoet

Voorkomen

Eén op de 800 pasgeboren komt ter wereld met één of twee klompvoetjes. Hierbij tweemaal zoveel jongens als meisjes. Bovendien hebben jongens ook nog vaker twee klompvoetjes. In 5% van de gevallen komen klompvoetjes ook al in de eerste, tweede of derde graad van de familie voor. Erfelijkheidsonderzoek is soms een overweging, maar dit zal de orthopedisch chirurg met u bespreken. In dit onderzoek wordt de familiestamboom met u doorgenomen om de risicofactor te kunnen berekenen. Echter: gezien de huidige behandelmethoden van klompvoeten en de resultaten daarvan zou de vraag: “wel of geen volgend kindje?” geen punt van overweging meer behoeven te zijn.

De uiterlijke kenmerken van de aangeboren klompvoet

De klompvoetafwijking bestaat uit een drietal componenten, dat het normaal functioneren van de voet gedeeltelijk of geheel belemmert. Deze componenten zijn:

- + De naar beneden gekantelde stand van de voet, de zogenaamde equinus of spitsstand
- + De naar binnen gekantelde stand van de voet, de varusstand
- + De naar binnen wijzende stand van de voorvoet de adductiestand, hierdoor ontstaat een kommavorm, de zogenaamde pes equinovarus-adductus en suppinatiestand.

Bepalend voor de mate van de ernst van de klompvoet zijn onder andere:

- + Een dwarse plooi over het voetzooltje (plantaire groeve)
- + Een diepe plooi boven het hielte, meestal doorlopend naar de binnen zijde van het voetje
- + Een niet of nauwelijks voelbaar hielbeentje
- + Het niet gemakkelijk de voet in de goede stand kunnen manipuleren direct na de geboorte (de spitsstand is niet goed te corrigeren)
- + Een ingetrokken grote teen, die daardoor kleiner is dan de naastliggende teentjes.

Globaal overzicht van de behandeling

U maakt vrij snel na de geboorte kennis met de orthopedisch chirurg. Hij/zij zal de behandeling met u doorspreken. De behandeling van een klompvoetje is de eerste maanden conservatief (dus géén operatie). Daarna bepaalt de orthopedisch chirurg of conservatief verder gegaan kan worden met de behandeling of dat een operatie nodig is. In elk geval staat centraal in de behandeling dat men er naar streeft het voetje in één jaar in de goede stand te hebben zodat de voet “klaar” is als het kindje gaat staan en lopen. Het is van belang dat de behandeling zo snel mogelijk na de geboorte begint, liefst binnen drie dagen. In dit verband wordt nogal eens gewezen op een hormoon van de moeder dat het kindje gedurende de eerste levensweek bij zich draagt en waardoor de weefsels extra zacht en soepel zouden zijn. Bij de behandeling wordt het voetje met de hand soepel gemaakt (gemanipuleerd) en zover mogelijk in de goede stand gecorrigeerd. Bij deze handelingen maakt u kennis met de gipsverbandmeester die samen met de orthopedisch de voetjes zal ingipsen. De gipsverbandmeester zal u ook inlichten hoe u kunt omgaan met de het gips en hoe u dit kunt verwijderen. Vervolgens wordt deze gecorrigeerde stand vastgelegd met behulp van gips. Het gips wordt vaak gewisseld (wekelijks van 8 tot 12 weken na de geboorte) en daarna tweewekelijks of langer. Daarbij worden de voetjes steeds verder in de goede stand gemanipuleerd en gecorrigeerd. Na drie maanden wordt het resultaat aan de hand van lichamelijk en röntgenologisch onderzoek beoordeeld.

Onze openingstijden

Maandag	09:00 uur - 17:00 uur
Dinsdag	09:00 uur - 17:00 uur
Woensdag	09:00 uur - 17:00 uur
Donderdag	09:00 uur - 21:00 uur
Vrijdag	09:00 uur - 15:00 uur

Over OTNN

- kwaliteit
- service
- persoonlijk

Orthopedie Techniek Noord Nederland is een zelfstandige orthopedisch Instrument-makerij met vakkundige medewerkers. Met ruim 25 jaar ervaring in het ambacht van orthopedisch technicus beogen wij de volle tevredenheid van de klant over zowel hulpmiddel als service. De cliënt staat dus centraal. Dat is voor u een prettig idee.

Onze medewerkers vormen een gespecialiseerd, enthousiast en hecht team. Zij hebben zich als doel gesteld: een perfect en persoonlijk product af te leveren.

Branchegenoten

Wij werken samen met een aantal goede branchegenoten om u als klant een zo goed mogelijk product te leveren. Door goed overleg met deze partners kunnen we altijd rekenen op de beste kwaliteit.

Voor u als cliënt betekent dat natuurlijk zorgeloos vertrouwen op een deugdzzaam en kwalitatief goed product welke is voortgekomen uit onderzoek en veel praktijkervaring.

De aangeboren klompvoet

Uiteraard zijn er zaken waar u op moet letten bij het klompvoetgips:

Het voetje wordt afgebonden. U dient goed op de kleur van de tenen te letten. Deze moeten mooi roze blijven. Huilt de baby vaak zonder dat u dit kunt verklaren, of worden de tenen blauw dan moet u het gips verwijderen. Deze klachten komen echter zelden voor. Twijfelt u toch dan kunt u contact opnemen met de spoedeisende hulp en kan de dienstdoende orthopedisch chirurg dit controleren. Bij ongeveer één derde van de kinderen is het resultaat dan al zo goed dat men kan overgaan op een spalkje dat dag en nacht gedragen moet worden. Bij twee derde van de kinderen gaat het niet zo voorspoedig en zal de orthopedisch chirurg u een operatieadvies geven.

Röntgenonderzoek

Een veel voorkomende reden om operatief in te grijpen is wanneer de orthopedisch chirurg op de zijdelingse foto van de enkel ziet dat het hielbeentje in een horizontale stand staat als het voetje maximaal naar boven staat. Die stand van het hielbeentje blokkeert de beweging die de normale voet maakt om naar boven te kunnen kantelen. Bij een onvoldoende gecorrigeerde klompvoet vindt die beweging niet in de achtervoet plaats maar in de middenvoet. Als men in dat geval het klompvoetje omhoog drukt wordt het voetzooltje daardoor bol in plaats van hol. Men grijpt dan operatief in omdat men, zowel met gips, als met spalken, weinig invloed op de achtervoet kan uitoefenen. Als op de röntgenfoto blijkt dat de achillespees niet mee gaat met het hielbeen kan de orthopedisch chirurg besluiten tot een operatie. Een röntgenfoto kan pas na ruim 3 maanden gemaakt worden bij een baby, eerder is het hielbeen nog onvoldoende zichtbaar op een röntgenfoto.

De operatieve behandeling

Indien na drie tot vier maanden conservatief behandelen niet voldoende correctie is bereikt wordt meestal besloten tot een operatie. Het type operatie dat bij kinderen in de leeftijdsgroep van 4 tot 6 maanden wordt toegepast noemt men een zogenaamde releaseoperatie waarbij de weke delen worden geopereerd. Hierbij worden alleen de gewrichtsbanden en -kapsels losgemaakt en waar nodig pezen worden verlengd. Na deze operatie volgt een gipsbehandeling, van 6 weken tot 3 maanden, afhankelijk van de operatie die de orthopedisch chirurg bij de baby heeft verricht. Na de gipsbehandeling wordt vaak in de gipskamer nog een spalk gemaakt. In deze periode kan het kind wel in bad. De spalken kunnen soms even worden afgedaan. In een latere fase, want het kind gaat dan lopen, komt de orthopedisch instrumentmaker in beeld. Hij maakt dan aangepast schoenen. Voor de nacht maakt hij nachtspalken om de enkel en voet in de juiste stand te houden. In deze fase zou zonder hulpmiddelen nog terugval kunnen optreden.

Bij een deel van de klompvoetjes ontstaat tijdens de ontwikkeling terugval. Dit is meestal het gevolg van een onvolledige correctie in het eerste levensjaar. De orthopedisch chirurg bespreekt dan met u de mogelijkheden. Alle kinderen met klompvoetjes, zowel de geopereerde als de niet-geopereerde, blijven onder controle van de kinderorthopeed tot het voetskelet is uitgegroeid, ongeveer rond de 14e jaar.

Onze openingstijden

Maandag	09:00 uur - 17:00 uur
Dinsdag	09:00 uur - 17:00 uur
Woensdag	09:00 uur - 17:00 uur
Donderdag	09:00 uur - 21:00 uur
Vrijdag	09:00 uur - 15:00 uur

Over OTNN

- kwaliteit
- service
- persoonlijk

Orthopedie Techniek Noord Nederland is een zelfstandige orthopedisch Instrumentmakerij met vakkundige medewerkers. Met ruim 25 jaar ervaring in het ambacht van orthopedisch technicus beogen wij de volle tevredenheid van de klant over zowel hulpmiddel als service. De cliënt staat dus centraal. Dat is voor u een prettig idee.

Onze medewerkers vormen een gespecialiseerd, enthousiast en hecht team. Zij hebben zich als doel gesteld: een perfect en persoonlijk product af te leveren.

Branchegenoten

Wij werken samen met een aantal goede branchegenoten om u als klant een zo goed mogelijk product te leveren. Door goed overleg met deze partners kunnen we altijd rekenen op de beste kwaliteit.

Voor u als cliënt betekent dat natuurlijk zorgeloos vertrouwen op een deugdzzaam en kwalitatief goed product welke is voortgekomen uit onderzoek en veel praktijkervaring.

De aangeboren klompvoet

De conservatieve methode met behulp van gips

Het been wordt in zijn geheel ingegipst met de knie in 90 graden. Dit omdat de voet dan beter gecorrigeerd kan worden en de kans kleiner is dat het gips uitgeschopt wordt. Het gips verwijderen gebeurt thuis door de ouders, 's avonds voor de poliafspraak de volgende dag. Het verwijderen vereist enig geduld en oefening. Het is zaak de babybeentjes in lekker lauw water (uiteraard niet te koud en niet te warm) te weken. Regelmatig voorzichtig in het gips knijpen en voorzichtig proberen los te peuteren. De gipsverbandmeester probeert altijd het laatste stukje gipswikkel boven op de knie te laten. Het is zaak daar te beginnen met het lostrekken. Probeer het gebruik van messen etc. te voorkomen, beschadigingen van de huid van de baby zijn niet denkbeeldig. Eventueel kunt u wat azijn gebruiken (0,5 liter op 5 liter water). Als u dit een aantal malen gedaan hebt krijgt u routine en gaat het verwijderen van het gips eenvoudiger. Daarna kunt u de baby lekker wassen en verzorgen. Komt u vervolgens op de gipskamer is het de moeite waard te proberen met een ontspannen kind te komen. Neem ook altijd een flesje met drinken en/of voeding mee. Het kind blijft dan tijdens het gipsen vaak rustig.

Nabehandeling met spalken

De orthopedisch chirurg spreekt met u af wanneer uw kind niet meer in het gips hoeft en wanneer kan worden volstaan met spalkjes. Dit gebeurt op het moment dat de voet goed te fixeren is in een spalkje. Het eerste spalkje wordt direct op de gipskamer gemaakt van een kunststof materiaal. Dit duurt ongeveer 45 minuten per voetje. De gipsverbandmeester controleert de spalkjes regelmatig op pasvorm en verhelpt zonnodig klachten. Op het moment dat het voetje ongeveer 10-13 cm is wordt meestal besloten om nachtspalken te maken van leer. Hiervoor maakt de orthopedisch instrumentmaker, die op het poliklinisch spreekuur aanwezig is, een gipsmodel. Na twee weken is de spalk klaar. Vaak begint het kind in deze periode ook te lopen, en daarvoor maakt de orthopedisch instrumentmaker speciale schoenen, de z.g. anti-adductie schoenen. Na twee weken kunnen de spalk(en) en de schoenen tijdens het polibezoek worden meegenomen. Het gebruik van spalkjes is erg belangrijk om de volgende redenen:

- Vasthouden van het bereikte resultaat
- Tot stand brengen van verdere correcties
- Het ondersteunen van spieren
- Het bevorderen van de juiste spierstabiliteit.

Ten slotte: tot en met het vierde levensjaar draagt het kind nog speciale schoenen, daarna kan in 90% van de gevallen met gewone schoenen worden volstaan. Zorgt u er voor dat u altijd de spalk en de schoenen meeneemt naar het ziekenhuis als u voor een controlebezoek komt!

Onze openingstijden

Maandag	09:00 uur - 17:00 uur
Dinsdag	09:00 uur - 17:00 uur
Woensdag	09:00 uur - 17:00 uur
Donderdag	09:00 uur - 21:00 uur
Vrijdag	09:00 uur - 15:00 uur

Over OTNN

- kwaliteit
- service
- persoonlijk

Orthopedie Techniek Noord Nederland is een zelfstandige orthopedisch Instrumentmakerij met vakkundige medewerkers. Met ruim 25 jaar ervaring in het ambacht van orthopedisch technicus beogen wij de volle tevredenheid van de klant over zowel hulpmiddel als service. De cliënt staat dus centraal. Dat is voor u een prettig idee.

Onze medewerkers vormen een gespecialiseerd, enthousiast en hecht team. Zij hebben zich als doel gesteld: een perfect en persoonlijk product af te leveren.

Branchegenoten

Wij werken samen met een aantal goede branchegenoten om u als klant een zo goed mogelijk product te leveren. Door goed overleg met deze partners kunnen we altijd rekenen op de beste kwaliteit.

Voor u als cliënt betekent dat natuurlijk zorgeloos vertrouwen op een deugdzaam en kwalitatief goed product welke is voortgekomen uit onderzoek en veel praktijkervaring.

De aangeboren klompvoet

Veel gestelde vragen:

Worden de spalken en de schoenen vergoed door de verzekeraar?

Ja, over het algemeen worden de spalken en de schoenen vergoed door de verzekeraar. Voor de schoenen geldt een zogenaamde vervangingsbijdrage. Uw orthopedisch instrumentmaker kan u hierover verder informeren.

Mag ik mijn kind op blote voeten laten lopen?

Het is de bedoeling dat het kind met de anti-adductieschoenen omgaat zoals ieder kind met gewone schoenen. Dit betekent dat het kind binnenshuis af en toe op blote voeten loopt, buitenshuis worden de schoenen gedragen.

Hoe weet ik of de schoenen niet meer passen?

In de regel zien wij uw kind regelmatig op het spreekuur en controleren dan de maat. Als u het zelf wilt controleren kunt u dat doen door de sluiting helemaal los te maken, de voet naar voren schuiven in de schoen, waarbij u er vervolgens op let dat de tenen niet krom gaan staan en te kijken of er bij de hiel nog één vinger ruimte over is. Verder is het zo dat het kind veelal aangeeft als de schoenen niet meer lekker zitten.

Hoe weet ik of de spalk niet meer past?

De passing van de spalk wordt tijdens de controle-bezoeken door de arts of de orthopedisch instrumentmaker gecontroleerd. Als het kind klaagt over pijn aan de enkels of als de tenen buiten de onderrand van de spalk komen is dit voor u een reden om een afspraak te maken met de orthopedisch instrumentmaker. Uiteraard kunt u met u vragen altijd nog terecht bij de orthopedisch chirurg, orthopedisch instrumentmaker en de gipsverbandmeester.

info: kinderorthopedie.nl / klompvoet.nl

Literatuur: Dr. Jan Douwes Visser, [Vergroeit mijn kind?](#)

Kinderorthopaedie: een wegwijzer voor ouders en verzorgers. Styx publications 1994

Onze openingstijden

Maandag	09:00 uur - 17:00 uur
Dinsdag	09:00 uur - 17:00 uur
Woensdag	09:00 uur - 17:00 uur
Donderdag	09:00 uur - 21:00 uur
Vrijdag	09:00 uur - 15:00 uur

Over OTNN

- kwaliteit
- service
- persoonlijk

Orthopedie Techniek Noord Nederland is een zelfstandige orthopedisch Instrumentmakerij met vakkundige medewerkers. Met ruim 25 jaar ervaring in het ambacht van orthopedisch technicus beogen wij de volle tevredenheid van de klant over zowel hulpmiddel als service. De cliënt staat dus centraal. Dat is voor u een prettig idee.

Onze medewerkers vormen een gespecialiseerd, enthousiast en hecht team. Zij hebben zich als doel gesteld: een perfect en persoonlijk product af te leveren.

Branchegenoten

Wij werken samen met een aantal goede branchegenoten om u als klant een zo goed mogelijk product te leveren. Door goed overleg met deze partners kunnen we altijd rekenen op de beste kwaliteit.

Voor u als cliënt betekent dat natuurlijk zorgeloos vertrouwen op een deugdzaam en kwalitatief goed product welke is voortgekomen uit onderzoek en veel praktijkervaring.